

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de rechtspositieregeling van het personeel van lokale en provinciale besturen, wat betreft de regeling van het recht op drie opeenvolgende weken vakantie voor VIA-personeelsleden
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering stelt, in uitvoering van het Zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 (VIA6), een recht op drie opeenvolgende weken vakantie vast voor de VIA-personeelsleden. Dit recht wordt vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de rechtspositieregeling van het personeel van lokale en provinciale besturen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid

Inhoudelijk structuurelement: binnenlandse aangelegenheden

Beleidsdoelstelling: uitvoering geven aan de afspraken gemaakt in het VIA6-akkoord

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies

Het bijgevoegd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch- en taalkundig advies nr. 2024/317 van 26 november 2024.

Principiële goedkeuring

Het bijgevoegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering is een principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 6 december 2024 (VR 2024 0612 DOC.1244-1 en VR 2024 0612 DOC.1244-2).

Onderhandelingen met de eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap

De onderhandelingen over het bijgevoegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in het comité C1, onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap, werden op 18 december 2024, met een protocol 2024/2 tot gevolg.

Advies Raad van State

Op 10 februari 2025 bracht de Raad van State advies nr. 77.383/3 uit over het bijgevoegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voor de lokale personeelsleden die vallen onder het toepassingsgebied van het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA), wordt in uitvoering van luik II, deel I, punt 9, en bijlage III.2 van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA6) een recht op drie opeenvolgende weken vakantie vastgesteld. Dit recht wordt, net als de andere specifieke regelingen voor het publieke VIA-personeel in uitrol van het VIA6-akkoord, vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de rechtspositieregeling van het personeel van lokale en provinciale besturen (verder: rechtspositiebesluit van 20 januari 2023).

Onderhandelingen in het comité C1

Op 18 december 2024 vonden de onderhandelingen plaats met de vakorganisaties over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in de onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap' van de eerste afdeling van het comité C1 voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten. Die onderhandelingen werden afgesloten met een protocol 2024/2 van akkoord, zonder opmerkingen.

Naar aanleiding van de onderhandelingen in het comité C1 werd in de nota aan de Vlaamse Regering verduidelijkt dat het recht ook betrekking heeft op de terbeschikkinggestelde personeelsleden die werkzaam zijn in de opgesomde erkende, vergunde of gesubsidieerde publieke inrichtingen of diensten van een lokaal bestuur. Tot slot werd verduidelijkt dat de raad de nadere modaliteiten autonoom kan vaststellen in de lokale rechtspositieregeling.

Het advies van de Raad van State

Op 10 februari 2025 bracht de Raad van State advies nr. 77.383/3 uit over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering binnen de gevraagde termijn van 30 dagen.

De Raad heeft de volgende opmerking over de rechtsgrond: "In de rubriek 'Rechtsgronden' in de aanhef kan meer specifiek worden verwezen naar artikel 195, eerste lid, 4°, van het decreet van 22 december 2017." Aan deze opmerking van de Raad werd gevolg gegeven in de aanhef van het ontwerp van besluit.

Verder geeft de Raad van State aan dat omwille van de duidelijkheid beter verwezen kan worden naar het toepassingsgebied van het BVR RPR van 20 januari 2023 om te duiden om welke personeelsleden van lokale besturen, die werken in de inrichtingen of diensten zoals opgesomd in artikel 52/1, het juist gaat. Aan deze opmerking van de Raad van State werd gevolg gegeven in artikel 52/1, §1, van het ontwerp van besluit.

Tot slot vraagt de Raad van State of het recht op 3 opeenvolgende weken vakantie enkel van toepassing is op de personeelsleden van lokale besturen die werkzaam zijn in de publieke inrichtingen of diensten zoals vermeld in punten 1° tot en met 14° van artikel 52/1, §1. Een gemachtigde gaf hierbij aan dat het recht van toepassing is op alle personeelsleden werkzaam in de vermelde VIA-inrichtingen of diensten van lokale besturen, zoals afgesproken in het VIA6-akkoord, met uitzondering van de publieke socio-culturele sector die uitgekanteld zijn uit de VIA-akkoorden sinds 2023. Hieraan moet geen verder gevolg worden gegeven in het ontwerp van besluit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 voegt een nieuw artikel 52/1 in in hoofdstuk 4, afdeling 2, van het rechtspositiebesluit van 20 januari 2023. Het nieuwe artikel 52/1 stelt een recht op drie opeenvolgende weken vakantie vast voor de publieke VIA-personeelsleden. De sociale partners bereikten hierover, in uitvoering van luik II, deel I, punt 9 “Jaarlijks recht op drie weken aaneensluitende vakantie” van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren, een overeenkomst op 25 april 2024. De afspraken van deze overeenkomst worden via het voorliggende artikel omgezet in regelgeving ten aanzien van de VIA-personeelsleden en de lokale besturen. Een akkoord tussen de sociale partners heeft namelijk geen directe werking in de rechtsorde en maakt geen wetskrachtige akte uit. De regelgever moet zich dan ook de inhoud van die afspraken eigen maken en als normatieve bepalingen vaststellen.

Het recht is opgesteld naar analogie met de overeenkomst die werd gesloten tussen de sociale partners op 25 april 2024 en de regelingen vastgesteld in de private sector in de CAO's van de verschillende paritaire comités op wie het VIA6-akkoord eveneens van toepassing is (PC 318.02, PC 319.01, PC 330 en PC 331).

In paragraaf 1 wordt verduidelijkt welke personeelsleden begrepen moeten worden onder de VIA-personeelsleden en stelt met name vast welke lokale inrichtingen of diensten begrepen moeten worden onder de VIA-sectoren en in welke erkende, vergunde of gesubsidieerde publieke inrichtingen of diensten van een lokaal bestuur VIA-personeelsleden dus werkzaam of ter beschikking gesteld zijn. Onder de ‘diensten voor gezins- en bejaardenzorg’ vallen onder meer gezinszorg, (aanvullende) thuiszorg en geïntegreerde diensten voor thuisverzorging. Als kinderopvang worden onder meer de gezins- en groepsopvang baby's en peuters, alsook de initiatieven voor buitenschoolse opvang begrepen. Een categoriaal ziekenhuis is elk ziekenhuis dat uitsluitend beschikt over een G-dienst (revalidatie van geriatrische patiënten) en/of een Sp-dienst (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) als vermeld in artikel 5, §1, I, eerste lid, 3° en 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

VIA-personeelsleden hebben krachtens paragraaf 2 recht op een aaneensluitende vakantieperiode van minstens drie opeenvolgende weken per kalenderjaar, inclusief drie opeenvolgende weekends vakantie verbonden aan deze periode.

Paragraaf 3 stelt vast hoe dit recht toepassing vindt ten aanzien van de VIA-personeelsleden die tewerkgesteld zijn in een beurtroelsysteem van één weekend op twee.

De toekenning van dit recht kan enkel uitzonderlijk beperkt worden bij organisatorische noodwendigheden (§4).

Tot slot bepaalt paragraaf 5 dat het aan de raad toekomt om de nadere modaliteiten voor de procedure van de individuele en collectieve vakantieplanning te bepalen, alsook de voorrangscriteria. De nadere regels worden door de raad autonoom vastgesteld in de rechtspositieregeling.

Vanzelfsprekend is de raad bij het vaststellen van de nadere modaliteiten gehouden aan de hogere regelgeving.

Artikel 2 bepaalt dat het voorliggende ontwerp van besluit uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2025. De retroactieve werking van het ontwerp van besluit heeft geen negatieve gevolgen voor de betrokken lokale VIA-personeelsleden aangezien zij door de terugwerkende kracht hun recht op drie opeenvolgende weken vakantie kunnen uitoefenen vanaf het begin van het vakantiejaar. Het kent dus het voordeel van de duidelijkheid naar zowel de VIA-personeelsleden als ook de lokale besturen toe doordat het recht aanvangt aan het begin van het kalenderjaar waarin de vakantiedagen opgenomen kunnen worden. Zo wordt een gelijk recht gecreëerd voor alle VIA-personeelsleden bij de lokale besturen, ongeacht of zij dit recht op drie opeenvolgende weken vakantie wensen op te nemen aan het begin van het kalenderjaar, dan wel in bijvoorbeeld de zomermaanden. De terugwerkende kracht heeft dus betrekking op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent. De terugwerkende kracht tast dus in beginsel geen verkregen rechten aan aangezien er geen negatieve impact is op de opgebouwde vakantierechten van lokale VIA-personeelsleden.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën verleende op 26 november 2024 een gunstig advies.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft de volgende weerslag op de lokale en provinciale besturen:

- Personeel: er is geen bijkomende inzet van personeel in dienst nodig, noch is een eventuele werving van extra personeel vereist;
- Werkingsuitgaven: het ontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen;
- Investerings en schulden: er zijn geen investeringen verbonden aan de uitvoering van het voorstel van beslissing;
- Ontvangsten: er worden geen bijkomende financiële middelen aan de lokale besturen ter beschikking gesteld.

Conclusie: De voorgestelde wijziging zal geen weerslag hebben op de lokale en provinciale besturen.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de rechtspositieregeling van het personeel van lokale en provinciale besturen, wat betreft de regeling van het recht op drie opeenvolgende weken vakantie voor VIA-personeelsleden;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Visserij te gelasten om bovengenoemd besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Visserij,

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het protocol 2024/2 van de eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap;
- advies nr. 77.383/3 van 10 februari 2025 van de Raad van State.